

Національна настанова і документи з епідеміологічного нагляду за ГВП в Україні

Ірина Колеснікова

д. мед. н., професор, завідувач кафедри епідеміології НМУ імені О.О. Богомольця, головний позаштатний епідеміолог МОЗ України, радник Голови Держсанепідслужби України з епідеміологічних питань

НОРМАТИВНА БАЗА

- Наказ МОЗ України від 15.04.1998 № 96 «Про удосконалення заходів щодо попередження захворювань на поліомієліт в Україні» (Із змінами, внесеними згідно з Наказом МОЗ № 196 від 14.07.98);
- Наказ МОЗ України від 05.09.2013 р. № 777 «Про затвердження Плану заходів щодо попередження виникнення та поширення захворювань на ентеровірусні інфекції серед населення України на 2013-2016 роки»
- Наказ МОЗ України від 04.06.2014 р. № 383 «Про організацію проведення додаткових заходів при ускладненні епідемічної ситуації з поліомієліту»;
- Наказ Держсанепідслужби України від 28.10.2015 р. № 178 «Про удосконалення епідеміологічного нагляду за ентеровірусними інфекціями, у т.ч. поліомієлітом, та запобігання поширенню циркулюючих вакциноспоріднених поліовірусів».

Наказ МОЗ України від 14.07.98 № 196

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ
N 196 від 14.07.98
м.Київ

Про посилення заходів щодо попередження захворювань на поліомієліт в Україні

З метою удосконалення заходів щодо попередження захворювань на поліомієліт в Україні, подальшої сертифікації держави як вільної від поліомієліту та відповідно до рекомендацій ВООЗ НАКАЗУЮ:

1. Затвердити:

- 1.1. Склад комісії для заключної оцінки випадків гострих в'ялих паралічів (дається).
- 1.2. Склад комісії по підготовці до сертифікації України як території, вільної від поліомієліту (дається).
- 1.3. Склад комісії з координації виконання програми ліквідації поліомієліту (дається).
- 1.4. Методичні рекомендації "Організація епідемічного нагляду за поліомієлітом" (дається).

2. Міністру охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, начальнику управління охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міської держадміністрацій забезпечити:

2.1. Охалення щепленнями проти поліомієліту дітей до 14 років за календарем щеплень згідно з наказом МОЗ від 25.01.96 N 14 "Про затвердження Календаря профілактичних щеплень, Переліку протипоказань до щеплень, Основних положень про організацію та проведення профілактичних щеплень, Переліку протипоказань до щеплень, Основних положень про організацію і проведення профілактичних щеплень, Форми подачі інфармації про випадок лобної дії (ускладнення) після застосування імунобіологічних препаратів, Переліку можливих ускладнень і термінів їх виконання після щеплень, що підлягають подальшому розслідуванню".

2.2. Облік та своєчасне якісне обстеження всіх хворих на гострі в'ялі паралічі, виключаючи вірусологічні та серологічні дослідження.

2.3. Визначення стану колективного імунітету до поліомієліту та циркуляції поліовірусів серед населення і в об'єктах довкілля.

2.4. Дотримання "холодового ланцюга" при транспортуванні, зберіганні та використанні поліомієлітної вакцини та проб для вірусологічних досліджень тощо.

2.5. Щотижневий падежу звітів лікувальним закладом про наявність або відсутність випадків гострих в'ялих паралічів до територіальної санітаційної згідно з методичними рекомендаціями "Організація епідеміологічного нагляду за поліомієлітом".

2.6. Ретельне епідеміологічне та вірусологічне обстеження кожного випадку гострого в'ялого паралічу у дітей до 15 років.

2.7. Доставку первинного матеріалу від дітей до 15 років з гострим в'ялим паралічем, всіх ізольованих штамів ентеровірусів від хворих людей та з об'єктів довкілля разом з вихідним матеріалом до центральної та регіональних лабораторій з діагностики поліомієліту для подальшого дослідження.

2.8. Визначити перелік лікувально-профілактичних закладів для госпіталізації дітей з гострим в'ялим паралічем і поліомієлітом.

3. Головним державним санітарним лікарем Автономної Республіки Крим, областей , міст Києва і Севастополя, на водному, залізничному, повітряному транспорті забезпечити:

3.1. Здійснення протиепідемічних заходів при поліомієліті та гострих в'ялих паралічах.

3.2. Роботу вірусологічних лабораторій з діагностики ентеровірусних інфекцій, визначення стану колективного імунітету та вірусологічне обстеження об'єктів довкілля відповідно до діючих нормативних документів.

3.3. Ретельний контроль за повнотою охалення щепленнями проти поліомієліту дітей згідно з діючим календарем щеплень.

3.4. Щотижневий обстеження лікарем-епідеміологом лікувально-профілактичних закладів, виділених для госпіталізації дітей до 15 років, хворих на ГВП/поліомієліт, з метою встановлення повноти виявлення хворих, їх вірусологічного обстеження і подачі екстрених повідомлень.

4. Керівнику центральної лабораторії з діагностики поліомієліту Українського центру держсанітаційного нагляду МОЗ України Семеновій Н.М.:

4.1. Проводити вірусологічне дослідження первинного матеріалу від дітей з гострим в'ялим паралічем та осіб, що з ними спілкувалися.

4.2. Надавати методичну допомогу вірусологічним лабораторіям санітаційних закладів.

4.3. Забезпечувати вірусологічні лабораторії обласних, міських санітаційних паспортизованими еталонними вакцинними штамми поліовірусів типів 1, 2 і 3 та лабораторними лініями перещеплених культур клітин.

4.4. Співпрацювати з Європейським регіональним бюро ВООЗ, вірусологічною лабораторією ВООЗ (Колєнгатен), Регіональною референс-лабораторією (Росія) з питань лабораторної діагностики поліомієліту.

5. Директору Київського НДІ епідеміології та інфекційних хвороб Селеніковій О.Л.:

5.1. Здійснювати науковий аналіз епідемічної ситуації з поліомієліту.

- Облік та своєчасне якісне обстеження всіх хворих на ГВП...
- Щотижневі звіти...
- Ретельне епідеміологічне та вірусологічне обстеження кожного випадку ГВП у дітей до 15 років.
- Доставка первинного матеріалу ...в Українську референс-лабораторію з поліомієліту для подальшого дослідження.
- Здійснення протиепідемічних заходів при поліомієліті та ГВП...
- Забезпечення епідеміологічного нагляду за ГВП відповідно до показників якості...
- ...Перевірка повноти виявлення випадків ГВП ...

Показники якості нагляду за ГВП	Цільові показники
Реєстрація випадків ГВП	<p>≥ 3 випадки на 100 000 дітей віком <15 років;</p> <p>≥ 80% випадків захворювання на ГВП, розслідуваних протягом 48 год. після первинної реєстрації;</p> <p>≥ 80% випадків захворювання на ГВП, класифікованих протягом 90 днів після початку захворювання</p>
Реєстрація випадків ГВП на регіональному рівні	≥ 3 випадки на 100 000 дітей віком <15 років
Своєчасний відбір проб фекалій	≥ 80% випадків захворювання на ГВП з 2 пробами фекалій, відібраними (з інтервалом не менше одного дня) протягом 14 днів після початку симптомів
Своєчасна доставка проб фекалій	≥ 80% адекватних проб фекалій від хворих на ГВП, доставлених в лабораторію, акредитовану ВООЗ, протягом 72 год. після відбору проби

Наказ МОЗ України від 05.09.2013 р. № 777

Забезпечення проведення досліджень клінічного матеріалу від хворих...

Здійснення моніторингу за захворюваністю...

Проведення епідеміологічного розслідування випадків захворювань...

Облік та своєчасне якісне обстеження всіх хворих на ГВП...

Підготовка інформаційних матеріалів...

Організація і проведення семінарів, нарад, конференцій...

Проведення вибіркового перевірок регіонів з питань організації епідеміологічного нагляду і моніторингу...

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

05.09.2013

№ 777

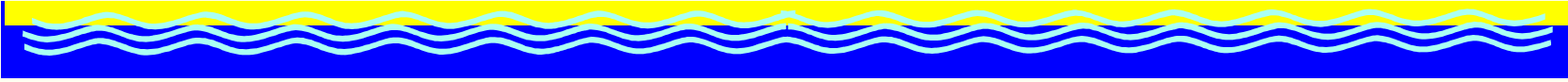
м.Київ

Про затвердження Плану заходів щодо попередження виникнення та поширення захворювань на ентеровірусні інфекції серед населення України на 2013-2016 роки

Відповідно до абзацу другого статті 6 Закону України "Про захист населення від інфекційних хвороб" та пункту 9 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого Указом Президента України від 13 квітня 2011 року № 467, з метою попередження виникнення та поширення захворювань на ентеровірусні інфекції серед населення України

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити План заходів щодо попередження виникнення та поширення захворювань на ентеровірусні інфекції серед населення України на 2013-2016 роки (далі – План), що додається
2. Державна санітарно-епідеміологічна служба України (А. Пономаренко), Міністерство охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, структурним підрозділам з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій:
  - 2.1. Розробити та затвердити у місячний строк з моменту підписання цього наказу відповідні плани заходів;
  - 2.2. Надавати інформацію про стан виконання затверджених Планом заходів до 10 числа першого місяця наступного за звітним кварталом до ДЗ "Центральна санітарно-епідеміологічна станція МОЗ України".
3. ДЗ "Центральна санітарно-епідеміологічна станція МОЗ України" (Л. Некрасова) забезпечити збір, узагальнення та подання інформації про виконання Плану до МОЗ України до 20 вересня 2013 року, в подальшому до 20 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

04.06.2014 № 383

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 25 червня 2014 р. за № 695/25472

Про організацію проведення додаткових заходів при ускладненні епідемічної ситуації з поліомієліту

Відповідно до статей 6, 11 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», підпункту 4 пункту 4, пункту 12 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого Указом Президента України від 13 квітня 2011 року № 467, НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:

1) Порядок проведення додаткових заходів при ускладненні епідемічної ситуації з поліомієліту (далі - Порядок);

2) Положення про Оперативний штаб Міністерства охорони здоров'я України з локалізації та ліквідації спалаху поліомієліту, викликаного «диким» вірусом поліомієліту (далі - Оперативний штаб).

2. Міністру охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, керівникам структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, першому заступнику Голови Державної санітарно-епідеміологічної служби України (О. Кравчуку):

1) забезпечити виконання Порядку;

2) у разі ускладнення епідемічної ситуації з поліомієліту щоплянка (в останній робочий день тижня) надавати інформацію про стан виконання Порядку до ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України» (Л. Некрасова) та Оперативного штабу.

3. ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України» (Л. Некрасова) забезпечити збір, узагальнення та подання інформації про виконання Порядку до Міністерства охорони здоров'я України та Державної санітарно-епідеміологічної служби України.

4. Директору Департаменту реформ та розвитку медичної допомоги (М. Хобзю), начальнику Управління громадського здоров'я (А. Григоренко), першому заступнику Голови Державної санітарно-епідеміологічної служби України (О. Кравчуку) відповідно до покладених завдань та функцій, у межах повноважень здійснювати контроль за виконанням Порядку та (при створенні) координувати діяльність Оперативного штабу.

5. Управлінню громадського здоров'я (А. Григоренко) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

6. Скасувати наказ Міністерства охорони здоров'я України від 09 квітня 2014 року № 254 «Про підтримку Україною статусу країни, вільної від поліомієліту».

7. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра - керівника апарату В. Лазориллиша.

8. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр О. Мушій

ПОКАЗНИКИ

якості епідеміологічного нагляду за гострими в'ялими паралічами

Показники якості нагляду за ГВП	Цільові показники
Реєстрація випадків ГВП	<ul style="list-style-type: none"> ≥ 2 випадки на 100 000 дітей віком <15 років; ≥ 80 % випадків захворювання на ГВП, розслідуваних протягом 48 годин після первинної реєстрації; ≥ 80 % випадків захворювання на ГВП, класифікованих протягом 90 днів після початку захворювання
Реєстрація випадків ГВП на регіональному рівні	≥ 2 випадки на 100 000 дітей віком <15 років
Своєчасний відбір проб фекалій	≥ 80 % випадків захворювання на ГВП з 2 пробами фекалій, відібраними (з інтервалом не менше одного дня) протягом 14 днів після початку симптомів
Своєчасна доставка проб фекалій	≥ 80 % адекватних проб фекалій від хворих на ГВП, доставлених в лабораторію, акредитовану ВООЗ, протягом 72 годин після відбору проби
Якість лабораторної роботи	<ul style="list-style-type: none"> ≥ 80 % вірусологічних досліджень, завершених протягом 28 днів після надходження проб до лабораторії; ≥ 80 % вірусів поліомієліту, виділених від хворих на ГВП, класифікованих протягом 60 днів після початку симптомів

Порядок проведення додаткових заходів при ускладненні епідемічної ситуації з поліомієліту (Наказ МОЗ України від 04.06.2014 р. № 383)

Заходи при виявленні «гарячого випадку»:

- протягом 24 год – ф. 058-о;
- 2 проби фекалій з інтервалом у 48 год і не пізніше 14 днів від початку хвороби;
- при зберіганні і транспортуванні проб фекалій - «холодовий ланцюг»;
- при незадовільній якості проби від «гарячого випадку» - взяти проби фекалій в контактних осіб;
- забезпечити своєчасність транспортування і лабораторне дослідження проб...

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 04.06.2014 р. № 383

Зареєстровано в Міністерстві
зосади України
25 червня 2014 р.
за № 692/2014/2

Про організацію проведення додаткових заходів при ускладненні епідемічної ситуації з поліомієліту

Наказано за статтею 6, 11 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», підпункту 4 пункту 4, пункту 12 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого Указом Президента України від 13 жовтня 2011 року № 467, НАКАЗУ № 370/14

1. Затвердити той, що додається.

1) Порядок проведення додаткових заходів при ускладненні епідемічної ситуації з поліомієліту (додаток);

2) Положення про Структурний підрозділ Міністерства охорони здоров'я України з повноважень та підпорядкованості спеціалізованого центру поліомієліту (додаток);

3) Міністерству охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, керівникам структурних підрозділів з повноважень та підпорядкованості спеціалізованого центру поліомієліту, керівників територіальних центрів з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України (П. Нерасова) та Структурного підрозділу;

4) забезпечити виконання Порядку;

5) у разі ускладнення епідемічної ситуації з поліомієліту швидко (з останньої робочий день тижня) надавати інформацію про стан виконання Порядку до ЦС «Український центр з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України (П. Нерасова) та Структурного підрозділу;

6) ЦС «Український центр з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України (П. Нерасова) забезпечити збір, узагальнення та передачу інформації про виконання Порядку до Міністерства охорони здоров'я України та Структурного підрозділу спеціалізованого центру поліомієліту.

**ДЕРЖАВНА САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА СЛУЖБА
УКРАЇНИ**

НАКАЗ

19 вересня 2013р.

Київ

№ 130

Про створення робочої групи

На виконання наказу Міністерства охорони здоров'я України від 12.09.2013 № 798 «Про запобігання поширення дикого поліовірусу типу 1 (ДПВ1) в країні», з метою аналізу епідемічної ситуації з поліомієліту та подання до МОЗ України пропозицій щодо оперативного реагування у випадку ускладнення епідемічної ситуації з поліомієліту в країні» та відповідно до п.2, пп.3 п.6 Положення про Державну санітарно-епідеміологічну службу України, затвердженого Указом Президента України від 06.04.2011 № 400

НАКАЗУЮ:

1. Створити робочу групу для аналізу епідемічної ситуації з поліомієліту та подання до МОЗ України пропозицій щодо оперативного реагування у випадку ускладнення епідемічної ситуації з поліомієліту в країні (далі - Робоча група), затвердити її склад, що додається.

2. Голові робочої групи:

2.1. Організувати проведення першого засідання Робочої групи 23 вересня 2013 року о 10⁰⁰ в приміщенні Державної санітарно-епідеміологічної служби України (м. Київ, вул. Волоська, 19/22).

2.2. У разі необхідності проведення додаткових засідань Робочої групи визначати дати та місце проведення засідань з інформуванням про це членів Робочої групи.

2.3. За результатами засідань Робочої групи інформувати Голову Держсанепідслужби України Пономаренко А.М.

3. Департаменту організації державного санітарно-епідеміологічного нагляду (Крентовському М.С.) довести цей наказ до відома керівників зазначених у наказі органів та установ.

Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В.о. Голови

О. П. Кравчук

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держсанепідслужби України
19 вересня 2013 № 170

Склад робочої групи

Голова робочої групи:

Кравчук Олександр Павлович Перший заступник Голови Держсанепідслужби України

Члени робочої групи:

Крентовський Микола Станіславович	заступник директора Департаменту організації державного санітарно-епідеміологічного нагляду – начальник відділу епідеміологічного нагляду та профілактики інфекційних захворювань, заступник голови робочої групи
Демчшина Ірина Вікторівна	завідувач вірусологічною лабораторією ДЗ «Центральна санітарно-епідеміологічна станція МОЗ України» (за згодою)
Кисляк Ірина Іванівна	начальник епідеміологічного відділу Головного управління Держсанепідслужби у м. Києві
Задорожна Вікторія Іванівна	в.о. директора ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського НАМН України» (за згодою)
Колесникова Ірина Павлівна	завідувач кафедру епідеміології Київського національного медичного університету ім. О.О. Богомолця (за згодою)
Крамарьов Сергій Олександрович	завідувач кафедру дитячих інфекційних хвороб Київського національного медичного університету ім. О.О. Богомолця головний позаштатний спеціаліст МОЗ України (за згодою)
Губар Ольга Володимирівна	головний спеціаліст відділу профілактики інфекційних захворювань управління громадського здоров'я МОЗ України (за згодою)
Булавінова Катерина Олександрівна	консультант Представництва дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні (за згодою)
Доріт Ніцан	представник ВООЗ в Україні, глава Бюро ВООЗ в Україні (за згодою)

ДЕРЖАВНА САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

НАКАЗ

04 вересня 2015

Київ

№ 131

Про посилення заходів з
профілактики поліомієліту

Керуючись статтею 6 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», відповідно до пункту 9 Положення про Державну санітарно-епідеміологічну службу України, затвердженого Указом Президента України від 06 квітня 2011 року № 400, та з метою підтримання Україною статусу країни, вільної від поліомієліту, попередження виникнення та поширення захворювання на поліомієліт серед населення України

НАКАЗУЮ:

1. Начальнику Головного управління Держсанепідслужби у Закарпатській області Марковичу В.П.:

1.1. посилити епідеміологічний нагляд за гострими в'ялими паралічами (далі - ГВП), а також за випадками інших інфекційних захворювань, які не виключають поліовірусної етіології;

1.2. забезпечити проведення ретроспективного аналізу історій хвороб дітей, які з початку 2015 року перебували в інфекційних, неврологічних та педіатричних стаціонарах з метою виявлення захворювань, що мають схожі симптоми із ГВП у термін до 15 жовтня 2015 року;

1.3. забезпечити по кожному випадку ГВП, зареєстрованому в 2015 році, додаткове обстеження 5-ти контактних осіб, у першу чергу, дітей віком до 5-ти років, а також дослідження об'єктів навколишнього середовища на ентеровіруси у термін до 15 вересня 2015 року.

1.4. забезпечити повторне обстеження осіб, від яких було виділено деривати вакцинних поліовірусів P1-VDPV у термін до 15 вересня 2015 року;

1.5. збільшити кількість точок відбору проб стічних вод для дослідження на ентеровіруси на етапі доочистки, перевагу надавати стічним колекторам, що обслуговують численні групи населення;

1.6. забезпечити доставку до Центральної лабораторії з діагностики поліомієліту всіх штамів поліовірусів і нетипованих цитопатогенних агентів,

виділених від різних груп населення та з об'єктів довкілля з обов'язковим дотриманням «охолодового ланцюгу» при транспортуванні;

1.7. провести аналіз рівня охоплення щепленнями проти поліомієліту дитячого населення, що підлягає вакцинації і ревакцинації, а також осіб, які контактували з хворими на ГВП дітьми та надати рекомендації Управлінню охорони здоров'я Закарпатської ОДА щодо імунізації дітей проти поліомієліту у термін до 1 жовтня 2015 року;

1.8. визначити групи підвищеного ризику (біженці, нелегальні мігранти, особи, схильні до кочового способу життя та ін.) з метою забезпечення охоплення імунізацією проти поліомієліту дітей до 15 років та вибіркового їх обстеження на ентеровіруси;

1.9. інформацію про вжиті заходи, визначені пунктами 1.1-1.8 цього наказу, щосереди не пізніше 14:00 год. подавати до Держсанепідслужби України на електронну адресу - spalach@ukr.net до 30 грудня 2015 року.

2. Керівникам територіальних органів Держсанепідслужби України та державних установ, що входять до сфери її управління:

2.1. провести аналіз та оцінку ефективності епідеміологічного нагляду за поліомієлітом/гострими в'ялими паралічами на відповідних адміністративних територіях на основі критеріїв визначених МОЗ України та ВООЗ;

2.2. забезпечити вірусологічний моніторинг ентеровірусних інфекцій з подальшою обов'язковою доставкою до Центральної лабораторії з діагностики поліомієліту всіх ізольованих штамів поліовірусів:

- обстеження хворих з клінічними проявами ГВП та/або пілозрою на ентеровірусну етіологію;

- здорових дітей в організованих колективах;

- дослідження стічних вод;

2.3. посилити державний санітарно-епідеміологічний нагляд за станом водопостачання та водовідведення в закладах охорони здоров'я, оздоровлення та відпочинку, дитячих закладах, за джерелами централізованого водопостачання, зокрема, щодо своєчасного проведення ремонту, а також ефективною роботою очисних споруд на випусках стічних вод до поверхневих водоемів;

2.4. забезпечити інформування населення щодо епідемічної ситуації з поліовірусної інфекції та необхідності проведення щеплень проти поліомієліту.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Директора Департаменту реформування та державного санітарно-гігієнічного нагляду Максимчук М.М.

Т.в.о. Голови

С.В. Протас

**ДЕРЖАВНА САНІТАРНО-ЕПІДЕМОЛОГІЧНА СЛУЖБА
УКРАЇНИ
НАКАЗ**

28 жовтня 2015

№ 178

Київ

Про удосконалення епідеміологічного нагляду за ентеровірусними інфекціями, у т.ч. поліомієлітом, та запобігання поширенню циркулюючих вакциноспоріднених поліовірусів

На виконання пункту 1 наказу МОЗ України від 16 вересня 2015 року № 596 «Про запобігання поширенню циркулюючих вакциноспоріднених поліовірусів» та відповідно до пункту 9 Положення про Державну санітарно-епідеміологічну службу України, затвердженого Указом Президента України від 6 квітня 2011 року № 400

НАКАЗУЮ:

- 1 Керівникам територіальних органів Держсанепідслужби України та державних установ, що входять до сфери управління Держсанепідслужби України:
  - 1) забезпечити виконання наказів МОЗ України від 14 липня 1998 року № 196 «Про посилення заходів щодо попередження захворювань на поліомієліт в Україні», від 30 травня 2007 року № 284 «Про затвердження методичних вказівок «Санітарно-вірусологічний контроль водних об'єктів», від 5 вересня 2013 року № 777 «Про затвердження Плану заходів щодо попередження виникнення та поширення захворювань на ентеровірусні інфекції серед населення України на 2013–2016 роки»;
  - 2) призначити посадових осіб, відповідальних за проведення роботи щодо профілактики та запобігання поширенню на території України захворювань, спричинених вакциноспорідненими поліовірусами;
  - 3) посилити заходи з епідеміологічного нагляду за гострими в'ялими паралічами (далі - ГВП), включаючи активне виявлення випадків ГВП серед дітей до 15 років;
  - 4) забезпечити показник виявлення випадків ГВП за рік більше трьох на 100 000 дітей віком до 15 років та протягом 12 місяців після виявлення останнього випадку індикації циркулюючого вакциноспорідненого поліовірусу;
  - 5) організувати проведення лабораторного обстеження на ентеровіруси всіх хворих на ГВП та всіх осіб з підозрою на захворювання поліовірусної етіології, в т.ч. з серозними менингітами;
  - 6) організувати охоплення обов'язковим лабораторним обстеженням на ентеровіруси не менше п'яти контактних осіб з хворим на ГВП та десяти дітей, що проживають неподалік від хворого на ГВП;
  - 7) посилити вірусологічний моніторинг стічних вод: відбирати проби стічної води з каналізаційних колекторів, які обслуговують

великі групи населення (100 тис. і більше), на етапі до очищення, при меншій групі населення (до 100 тис.), відібрані з різних точок одного населеного пункту проби змішувати, або збільшувати частоту забору; відбирати проби стічної води від інфекційних та неврологічних стаціонарів, а також в осередку хворого на ГВП, при відсутності централізованого каналізування; у населених пунктах, в яких відсутнє централізоване каналізування, перевагу надавати дослідженню стічної води від дитячих будинків, шкіл, дитячих дошкільних закладів;

в областях, де виділено циркулюючий вакциноспоріднений поліовірус, та в областях, що межують з епідемічно неблагополучним регіоном забезпечити зратність забору проб стічної води з великих колекторів та стоків інфекційних лікарень, неврологічних диспансерів та ін. не рідше 1 раз на 2 тижні, в інших регіонах – не рідше 1 раз на місяць.

8) забезпечити доставку до Центральної лабораторії з діагностики поліомієліту проб біологічного матеріалу, відібраних від усіх хворих на ГВП та усіх контактних з хворими на ГВП;

10% усіх інших проб, відібраних для дослідження на ентеровіруси, в т.ч. поліовіруси, з метою зовнішнього контролю якості досліджень;

9) інформувати про результати моніторингу епідемічної ситуації та казети заходів щодо попередження ускладнень епідемічної ситуації Держсанепідслужбу України та ДЗ «Український центр з контролю та моніторингу захворювань МОЗ України» щочетверга до 16⁰⁰, а у разі виникнення спалахів інформацію надсилати негайно на паперовому та електронному носіях: (veremanko2010@mail.ru, oper.inform@ukr.net та cses@ln.ua), телефон/факс (044) 482-46-12;

10) інформацію щодо вірусологічного моніторингу ентеровірусних інфекцій, у т.ч. поліомієліту надсилати до Державної установи «Лабораторний центр Держсанепідслужби у Київській області» на електронних носіях (ses@viaduk.net).

2. Державній установі «Лабораторний центр Держсанепідслужби у Київській області» (Гринчук Г.М.) забезпечити збір даних вірусологічного моніторингу ентеровірусних інфекцій, у т.ч. поліомієліту, в Україні з подальшим щотижневим наданням узагальнених даних до центрального апарату Держсанепідслужби України.

3. Директору департаменту реформування та державного санітарно-гігієнічного нагляду (Максимчук М.М.) та начальнику Управління соціально-гігієнічного моніторингу та аналізу ризиків (Доан С.І.) забезпечити аналіз даних та щотижневим інформування МОЗ України про результати здійснення епідеміологічного нагляду за ГВП, станом об'єктів водопостачання, рекреаційними зонами, моніторингу циркуляції ентеровірусів, у т.ч. поліовірусів серед людей та об'єктів довкілля.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Т.в.о. Голови

С.В. Протас

Наказ Держсанепідслужби від 28.10.2015 р. № 178

- ....
- 3) посилити заходи з епідеміологічного нагляду за гострими в'ялими паралічами, включаючи активне виявлення випадків ГВП серед дітей до 15 років;
  - 4) забезпечити показник виявлення випадків ГВП за рік **більше трьох на 100 тис. дітей віком до 15 років** та протягом 12 міс. після виявлення останнього випадку індикації циркулюючого вакциноспорідненого поліовірусу;
  - 5) організувати проведення лабораторного обстеження на ентеровіруси всіх хворих на ГВП та всіх осіб з підозрою на захворювання поліовірусної етіології, в т.ч. з серозними менінгітами;
  - 6) організувати охоплення обов'язковим лабораторним обстеженням на ентеровіруси **не менше п'яти контактних осіб з хворим на ГВП та десяти дітей, що проживають неподалік від хворого на ГВП;**
- ....

ДЕРЖАВНА САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА СЛУЖБА
УКРАЇНИ

НАКАЗ

28 жовтня 2015

№ 178

Київ

Про удосконалення епідеміологічного нагляду за ентеровірусними інфекціями, у т.ч. поліомієлітом, та запобігання поширенню циркулюючих вакциноспоріднених поліовірусів

На виконання пункту 1 наказу МОЗ України від 16 вересня 2015 року № 596 «Про запобігання поширенню циркулюючих вакциноспоріднених поліовірусів» та відповідно до пункту 9 Положення про Державну санітарно-епідеміологічну службу України, затвердженого Указом Президента України від 6 квітня 2011 року № 400

НАКАЗУЮ:

**ДЕРЖАВНА САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА СЛУЖБА
УКРАЇНИ**

НАКАЗ

Київ 2015

Київ

№ *119*

Про заходи з підвищення санітарно-освітньої роботи серед населення щодо необхідності подолання циркуляції вірусу поліомієліту в Україні та безпечності вакцинації

Відповідно до статей 6, 11 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», підпунктів 2, 3 пункту 4 Положення про Державну санітарно-епідеміологічну службу України, затвердженого Указом Президента України від 06.04.2011 № 400

НАКАЗУЮ:

1. Керівникам територіальних органів Держсанепідслужби та державних установ, що належать до сфери її управління забезпечити:

1.1. Розміщення інформації щодо епідемічної ситуації із захворюваності на поліомієліт у світі на офіційних веб - сайтах та у засобах масової інформації.

1.2. Підготовку інформаційних матеріалів за результатами моніторингу циркуляції поліовірусів серед населення і в об'єктах навколишнього середовища для закладів охорони здоров'я.

1.3. Проведення навчальних семінарів для медичних працівників та працівників Держсанепідслужби з питань епідеміології, профілактики, діагностики (у тому числі лабораторної), лікування поліомієліту з метою посилення роботи щодо роз'яснення населенню необхідності проведення імунізації проти поліомієліту

1.4. Проведення санітарно-освітньої та роз'яснювальної роботи серед населення з питань профілактики поліомієліту та необхідності вакцинації дітей:

визначити відповідальних осіб та налагодити зв'язок з координаторами на рівні обласних та міських держадміністрацій для отримання та поширення соціальних інформаційних матеріалів (плакатів, пам'яток, листівок), підготовлених в рамках програми з питань здоров'я та розвитку дітей Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) або безпосередньо направлених на адресу Головного управління Держсанепідслужби в областях;

забезпечити інформаційними матеріалами для розповсюдження їх серед населення під персональну відповідальність керівників відповідних установ, підприємств та організацій, дитячих закладів, загальноосвітніх шкіл, в тому числі у сільській місцевості із залученням сільських голів згідно з переліками таких установ;

забезпечити проведення роз'яснювальної роботи щодо поліомієліту та безпечності вакцинації під час подвірних обходів населення.

1.5. Налагодження комунікативних зв'язків із засобами масової інформації всіх рівнів з питань попередження поліомієліту

2. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Т.в.о. Голови

С.В. Протас

ПОТОЧНІ ПИТАННЯ:

- **ХТО ГОЛОВНИЙ?**
- **ЩО РОБИТИ?**
- **КОЛИ?**
- **ДЕ?**
- **ЯК?**

КРИТИЧНІ МОМЕНТИ (складові ситуації)

- комунікації
- нормативна база
- здійснення епіднагляду в умовах реформування системи охорони здоров'я,
- кадри
- матеріально-технічне забезпечення
- науковий супровід

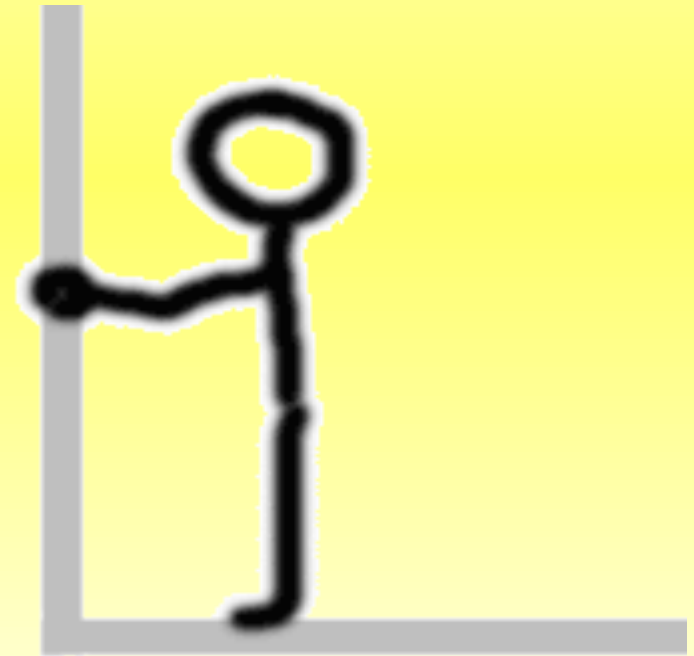

**POSITION WE ARE BEING IN IS LESS IMPORTANT IN
OUR LIFE THAN DIRECTION WE ARE MOVING**

A. CONAN DOYLE

**У НАШОМУ ЖИТТІ НЕ
СТІЛЬКИ ВАЖЛИВЕ
СТАНОВИЩЕ, В ЯКОМУ
МИ ЗНАХОДИМОСЯ,
СКІЛЬКИ НАПРЯМОК, В
ЯКОМУ МИ РУХАЄМОСЯ**

А. КОНАН ДОЙЛ

A vibrant landscape featuring a vast field of yellow flowers, likely rapeseed, in the foreground. The field stretches towards a gentle horizon under a bright blue sky filled with large, fluffy white cumulus clouds. The overall scene is bright and cheerful.

Дякую за увагу!